

Oglasi, pripisana itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cjenika III po dogovoru.

Novca... predbrojbu, oglašivač šalje se naputnicom ili položajnom poštom, štamparije u Beču na administraciju lista u Pulu.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštom predbrojnika.

ako list na vrijeme ne primi, neka to javi odgovarajućem u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se iz reklama naplaćuje.

Cekovnog računa br. 847.849. Telefon tiskare br. 38

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu malo stvari, a nesloga sve pokvari.“ Narodna poslovica.

Odgovorni urednik Jerko J. Mahulja.

Izdaje i tiska Laginja i dr. u Puli ulica Gialla 1.

Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu

Izlazi svakog četvrtka o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju, a opodpisani ne tiskaju, a odfrankirani ne primaju.

Predplata za poštarnom stoji 10 K u obće, 5 K za seljake i 3 K za vojnike, odnosno K 250 na pol godinu.

Izvan carine više poštarina. Plaća i utužuje se u Pul.

Pojedini broj stoji 10 h, za ostali 20 h, koji u Pul toli izvan lita.

Uredništvo i uprava nalazi se u Tiskari Laginja i dr. Via Gialla br. 1. kamo neka se naslovljavu sva pisma i predplata.

Sastanak pouzdanika Političkoga Društva u Martinsćici na otoku Cresu.

Ponosno vijanje milih nam hrvatskih trobojnika, dne 30. prollog mjeseca, u ubavom selu Martinsćica, na otoku Cresu, navjetalo je, da se taj dan u prostorijama samostana Č. Č. O. O. Trečoredaca, držl sastanak pouzdanika Političkoga društva iz otoka Cresu.

Sa svih strana prostranoga otoka doletješe na sastanak 3. svećenici, naši učitelji i lipe broj poljodjelaca, ribara i dr. Iz dalekog Beča došao je u Martinsćicu naš narodni zastupnik prof. V. Spiničić; iz poznatog gnjezda Poreča došao je zem. prisjednik pop Anton Andrijičić a iz Malog Lošinja vidili smo medju nama narodnog zastupnika gosp. prof. Ambroza vit. Haračića.

Srdačnom je besjedom predsjednik sastanka pop Joso Pavačić pozdravio sve nadošle. Pozdravio je spomenute narodne zastupnike, osobiti je pozdrav imao za časnog starinara mnogopostolovanog Oca Frana Krišića, starješinu samostana, čije nam je prostorije blagohotno ustupio za sastanak. Pozdravio je cيلي velezastupni Treći red svetoga Franje, čija si je pokrajina istarsko-dalmatinska proslavila u čuvanju milog nam vjerskog i narodnog amaneta, naše glagoljce. Pozdravio je naš patnički narod u Cresu, koji se još mnogo ima boriti, dok se riješi premoći cresske vlastele.

Govornik spominje zatim, kako samo ovaj rad na narodnom polju može biti za naš narod koristan, koji se temelji na čvrstim načelima naše kršćansko-katoličke vjere i u čisto hrvatskom duhu, te se zanosnim riječima sjeća borbe na Balkanu: Za krat častni i slobodu zlatnu. Svršava vrućim pozivom na slozan i ustrajan rad.

Ustao se zatim da progovori pouzdanikom naš dčeni Spiničić. Vrućim se riječima zahvalio najprije častni govornik na pozdrave, kojima ga je počastio odmah čim se je prijavio za rieč mnogobrojan prisutan narod.

Bavio se zatim parlamentarnim radom u obće, naglasivši sve težine, koje ima jedan naš narodni zastupnik, da izvuče što dobra za naš narod. Dao nam je jasnu sliku o silnom radu, kojeg se mora privatno poduzeti, izvan parlamenta, da se u danim prilikama izvostiti što god koristna za narod. Zaližbože dandana parlament u Beču je samo puko oružje u rukama vlade, koja sazivlje parlament samo da joj glasaše proračun, a kad to postigne, šalje zastupnike kući! Vlada sama hoće da vodi „slavnu“ politiku na Balkanu — boji se suda narodnih zastupnika. Pred malo dana ipak ih je pozvala u Beč, jer joj neophodno potrebito glasovanje proračuna. Financijsko stanje habzburške monarhije je odveć žalostno. Govornik navadja višo brojeva, koji nam govore jasnije nego najbolje retoretičke fraze, kamo idemo

ovim putem, kuda sva ovo vodi. Troškovi za vojsku, za našu „slavnu“ diplomaciju itd. rastu strahovito. U zadnjih 8 godina su se podvostručili. Za pol godine 1914 proračunano je, da će za skupne troškove morati austrijska pola monarhije doprinasti ogromnu svotu od 177,800.000 K, a u proračunu za godinu 1908 bilo je za istu polu monarhije i pod istim naslovom za celu godinu proračunano: 88,900.000 K — dakle sada je mnogo više za pol godine, nego pred 8 godina za celu godinu.

U ovoj se polovici monarhije troši (tako je predviđeno za pol godinu 1914) za dvor Njeg. ces. i kralj. Veličanstva kruna 6,660.000. Za kabinetsku kancelariju (kancelarija Nj. Vel.) 100.000 K. Za parlament 2,000.000 K. Za Carev. Sudište, koje se sastaje rietko kada, 42.000 K. Za ministarstvo i upravno višeće 3,000.000 K. Za skupne troškove, kamo spada i diplomacija 280,000.000 K. Ministarstvo unutarnjih posala treba 80,000.000 K. Ministarstvo za zem. obranu pita 60,000.000 K itd. itd. U svemu za polovicu godine 1914. okruglo 1,504,000.000 K slovom: jednu milijardu pet stotina i šestdeset i četiri milijuna kruna — došli smo je za iste naslov za celu godinu 1908. proračunalo bilo K 1,178,000.000.

Govornik se bavi zatim sa državnim dugovima, i tu iznaša porazne brojeve. Sami kamati, koje ova pola monarhije mora platiiti, jesu sto i četrdeset milijuna kruna!

Prelazi na sve to veće troškove za razne radnje, te brojevima u ruci odveć jasno dokazuje, na kakav se sramotni način kroz pristrano ponašanje vlada, sve na štetu našeg hrvatskog naroda. Evo na primjer: za luke u takozvanom austr. Primorju predviđeno je samo 400 hiljada kruna. Taj je iznos ispod svake kritike, osobito kad se promisli, da bez ovih naših hrvatskih obala bila bi monarhija država drugog ili trećeg reda. S druge strane, što je još gore, velika većina tog iznosa troši se za sam Trst i Tržič. Za cestogradnje proračunano je za austrijsko Primorje samo 191 hiljada kruna. Za vodogradnje u cijeloj Istri nema proračunano niti prebijene pare.

A kako je sa kvarećim školskim pitanjem? U cijelom austrijskom Primorju imade oko 19.000 Niemaca, zatim jedna trećina Talijana, a sve drugo su Slaveni (Hrvati i Slovenci). Za srednje njemačke škole proračunano je za polovicu godine 1914. iznos od 334 hiljade kruna, za talijanske srednje škole 96 hiljada (premda Talijana imade više od Niemaca) a za naš Hrvate i Slovence, kojih imade najviše, proračunano je tekak 67 hiljada. Ovo su činjenice, koje viču osvetu pred Bogom, osvakov skandal je moguć samo u Austriji. Nego skandal je još gori. Za njemačke pučke škole proračunano je (uvijek za pol godine) 325.000 K — ukupno dakle za Niemce, koji sačinjavaju jednu desetinu pučanstva, trošit će se za škole za pol godine okruglo 680.000 kruna.

Za trgovačku naučisku akademiju u Trstu, proračunano je 182.000 kruna a za

naučisku školu u Malom Lošinju 111.000 K. Obje ove škole za uzgoj pomoraca, jesu talijanske, a za uzgoj pomoraca Hrvata i Slovenaca, nema proračunane niti prebijene pare!

Govornik se zatim bavi sa pitanjem uređenja plaće činovnicima (službena pragmatika) i sa takozvanim financijskim planom, to jest sa povišenjem raznih poreza, koje kanl vlada uvesti, da zadovolji činovnike. Dotaknuo se teško rak-rane u Galliji, borbe između Poljaka i Rusina. Spomenuo je drugo teško pitanje, koje se već desetljeća vuče, naime sa česko-njemačkim sporom. Bavi se skandaloznom aferom provoznog društva Canadian Pacific, a kojoj su kompromitirani mnogi visoki činovnici. Takova se korupcija činovništva opaša jedino u državama, koje nisu dugog života.

Bavi se hrvatskim pitanjem. Preko pol vieka uveden je tobože ustavni život u monarhiji a na cijelom se našem jugu vlada absolutistički. Ne radi sabor u Bosni, jer vlada hoće da širi njematinu a niti da čuje o pravime hrvatskog jezika. Nema sehora u Dalmaciji, nema ga u Istri. U Istri od godine 1908. zasjedalo se kakvih 15 dana. O prilikama u užoj Hrvatskoj i Slavoniji odveć je teško govoriti. Bavi se zatim sa raznim visicim pitanjima Istre. Podvrgnuo je oštroj kritici naredbu pomorske vlade, da su brodovlasnici trgovačkih parobroda vlastni uzimati za kapetane i — tudjinice! Ovakvu naredbu mogu dati samo vlade, koje su na glavu pale. Trgovački brodovi moraju, u slučaju potrebe rata, biti od pomoći ratnoj mornarici i na takovim bi se parobrodima mogli nalaziti kapetani, pripadnici države, proti kojih bi se eventualno moglo ratovati! Vlada veli, da nema dovoljno austrijskih kapetana, a kako će ih biti, kada za uzgoj kapetana našeg hrvatskog i slovenskog naroda u austr. Primorju vlada ne daje niti pare. Bavi se pitanjem podpora za biedu.

Svršava pozivom na slozan rad. U teškim vremenima želim, moramo si pomagati sami sebi i pripravljati se na svo moguće eventualnosti.

Zivo pljeskanje prisutnih pouzdanika pozdravilo je svoj sieđog narodnog vodju, sa još uvijek mladim vrućim srcem to krepkim zdravljem.

Predsjednik sastanka J. Pavačić bavio se sa gospodarskom zadrugom u Cresu (Consorzio Agrario) koja je podpunoma u rukama Talijana, te naglasuje potrebu osnutka posebne zadruge za naš narod u Cresu.

Progovorio je tada nar. zast. i zem. prisjednik A. Andrijičić, te se bavio poznatim pokrajinskim pitanjima, počevši od godine 1908. do danas, navadjajući u kratkim potezima postupanje talijanske liberalne stranke, koja je još uvijek na kormilu i postupanje vladne c. kr. vlade, u pogovorima za uspostavu mirnih odnosa u Istri.

Javio se iza Andrijičića, da progovori nar. zast. gosp. prof. Ambroz vit. Haračić.

Radi abnormalnih prilika, koje vladaju u Istri, zastupnik Haračić, premda izabran već pred deset mjeseci, nije još mogao sa ostalim drugovima, prestupiti prag sabornice, no on se ipak kao marljiva pčela živo zauzimao oko mnogobrojnih narodnih potreba, te nam pričao o svome putu poduzetom po kotaru i o skrajnoj zapuštenosti u kojoj je našao mnoge krajeve otoka Cresu, nad kojim još vladaju Talijani u općini. Bio je na otoku Krku, gdje je našao lijepo ceste, vode, škole, te rukopisateljno opazio plodove hrvatskih uprava tamošnjih naših općina, a u Cresu je upravo Bogu za plakati, kako je narod naš zapušten. U mnogim krajevima izgleda kao da se nije više u Europi. Nema cesta, u mnogim se mjestima mora šakati kad se hodi. Provozna su sredstva pimplivna. Kad je on o tome govorio cresskom „Talijanu“ prisjedniku Chersich, recte Keršič, ovaj se još namizjao, pa rekao, da je dao fotografirati stari adamički voz, kojega rabe u Dragocišćici.

Bavio se je zatim životnim pitanjem vodovoda za Cres i Lošinj, o kojem je pitanju veleć. gosp. pop J. Pavačić napisao vrlo poučnu brošuru. Navadja razne korake, koje je poduzeo kod oblasti u Poreču i u Trstu. Naglasuje nužnu potrebu jedne hrvatske naučiske škole u Istri, bavi se pitanjem „Blagotvorne crkvarske zaklade“ i drugim praktičnim pitanjima, te podnaša razne rezolucije, koje čemo na koncu iznijeti.

Zaklada za mornare ima više milijuna kapitala. U samom Malom Lošinju po podatcima iz godine 1911, biti će sada oko 140 osoba, koje uživaju podpore u okruglom skupnom iznosu od 25 hiljada kruna na godinu, i to najviše takozvani Talijani, jer je komisija isključivo talijanska. Otok Krk se sretno izbavio ove kometlje, ima svoju pouzdanu komisiju naših ljudi. Neka tu isto pokušaju u Cresu.

Prisutnici su pomno pratili govor gosp. zast. Haračića, u kojemu se opatuje marljivu silu, muža rođiljuba, koji polatanko sve proučuje te nam time jamči i za uspješan rad u saboru.

Razvila se zatim rasprava o gospodarskim zadrugama o pitanju poreščine o putevima i drugom u kojim su raspravama često uzimali riječ predsjednik sastanka, pop A. Andrijičić, pop I. Mrakovčić župnik u Lubenicama, pop D. Hlača župnik u Martinsćici, gosp. Andrija Lindričić trgovac u Martinsćici i više drugih naših ljudi. Zem. prisjednik Andrijičić je javio, da on ima već gotovu zakonsku osnovu za otkup od poreščine, te se čeka otvorenje sabora, da se o tome povede riječ.

Zatim su primljeno jednoglasno rezolucije prihvaćene na sastanku u Pazinu, dne 19. VI. o. god. i još sledieće rezolucije, koje javljamo ovdje u koliko su za javnost:

Pozivlje se c. k. vladu, neka netanot i jednu nužno potrebitu naučisku školu sa hrvatskim naukovnim jezikom u Istri. Sto

se može najlakše postići, da se odmah ustanovi hrvatske parafelske na talijanskoj nautičkoj školi u Mal. Lošinj.

Pozivlje se c. k. vladu, da pomno gleda na to, da se u komisijama za podjeljivanja podpore iz „Blagotvorne mornarske zaklade“, postavi razmjerni broj hrvatskih naših ljudi, u svrhu pravednog podjeljivanja potpora.

Pozivlje se c. k. vladu, da dađe protiriti sadašnji veoma uski gat u luci Martinšćica, jer takav, kakav je sada, sačinjava pogibelj života za putnike i nemalo šteti prevoz trgovine. U istoj luci, neka se na zapadnoj strani uvale napravi drugi gat, koji bi služio proli jugovini.

Pozivlje se c. k. vladu, da uzradi na tom, da se ustroj jedna posebna gospodarska zadruga za južni dio otoka.

Pozivlje se c. k. vladu, da namjesti za pol. kotar Lošinj jednog putujućeg učitelja poljodjelstva, koji pozna jezik pučanstva, te se razumije dobro u svoj predmet, a naravski da je voljan i raditi u poljodjelske svrhe.

Prosvjeduje se proti postupku c. k. kot. glavarstva u Lošinj, koje se tako nekakomito ponasa, da na dobro mu poznate hrvatske stranke šalje pisma sa njemačkim naslovima i njemačkim dekretima, te se poziva c. k. ministarstvo unutarnjih posala, da toj svojoj podređenoj oblasti strogo naloži, da se drži temeljnih zakona države.

Prosvjeduje se proti postupku c. k. kot. suda u Lošinj i Cresu, koji na notorne hrvatske stranke šalju talijanske dopise, te se poziva c. k. ministarstvo pravde, da tomu neredu već jednom kraj učini.

Primajući na znanje sve ono, što je do sada dala vlada za napravu puteva po otoku Cresu, pozivaju istu za daljnje podpore, jer ono, što se do sada učinilo, je tek početak onoga što se učiniti imade.

Poziva se c. k. vladu, da podpore, dozvoljene za ublaženje biede, daje samo u one svrhe u koje su opredjeljene, i onima za koje može biti unaprijed uvjeren, da će jih savjestno, redovito i pravodobno u te svrhe upotrebiti; te da jih uzme natrag onima koji neće da jih tako upotrebe, i izruči drugima.

Pozivlje se c. k. vladu, da se čim prije započne sa gradnjom vodovoda, koji bi iz vranskog jezera obakrpio vodom oba otoka Cres i Lošinj, koja je obakrba vodom od velike životne važnosti za stanovništvo obiju otoka.

Poziva se c. k. vladu, da dađe čim prije moguće ukloniti poročinu (lukno), to jest davanje u naravi lupalica, jer ta poročina je veoma ponizujuća za svecenstvo i neugodna za narod.

Nakon svih ovih primljenih resolucija, predsjednik pop J. Pavatić ponovno se zahvalio svima na brojnom učestvovanju te zatelio obilan plod od današnjeg sastanka.

Iz carevinskog vieća.

U Beču, dne 31. okt. 1913.

Ovog čedna obdržavala je zastupnička kuća tri sjednice, t. j. u utorak, sriedu i četvrtak.

Demonstracije čeških radikala.

Na početku sjednice od utorka priredili su češki radikali bočnu demonstraciju proti vladi, zahitavajući od iste da odgovori odmah na interpelaciju čeških zastupnika svijeh stranaka radi imenovanja upravnog vieća za kraljevinu Češku. To je demonstracija promocija maslanak protelika, koji su kasnije dogovorom otkazili, da se naizma za sada odgovorila rečenu interpelaciju.

Taj je zahtjevak jako ogortao češke radikale, koji nastoje prirediti vladi što moguće više neprihika.

Mali finanoljalni program.

U istoj sjednici prihvaćena je uzpikos ruzinako obstrukciji vladina osnova o porezu na pjeneća se vina. Prihvaćene su napokon sve tri osnove takozvanog malog finanoljalnog programa t. j. osnove o porezu na automobile, na oklade kod konjskih utrka i na pjenušasta vina i u trećem čitanju.

O povećanju poreza na žestu.

U sjedećih sjednicah razpravljalo se je medju ostalim i o novoj vladinoj osnovi, koja ide za tim, da se površi porez na žestoka pića, rakiju itd. Jedan dio prihoda od tog poreza odpao bi na pojedine krajevine i pokrajine zastupane u carevinskom vieću radi uredjenja financia doćućih zemalja. Ta će osnova biti bez dvojbe prihvaćena, jer očekuju više manje sve pokrajine državnu podporu za uredjenje loših financia. Iza ove osnove doći će na red druga vladina osnova o povećanju poreza na osobnu dohodarinu.

Umjetna gnojiva.

Slovenski zastupnik Fran Povše obrazložio je na koncu predzadnje sjednice prenosnost svog predloga za ustanovljenje državnih tvornica za pravljenje umjetnog gnojiva. Prešnost je prihvaćena skoro jednoglasno i predlog upućen gospodarskom odboru.

Proširenje telefonske mreže.

U posljednjoj sjednici započela je razprava o prešnosti predloga zastupnika Krafca o proširenju telefonske mreže u Austriji. Za prešnost govorio je sam zastupnik a o predmetu i ministar trgovine te nekoi drugi zastupnici. Prešnost je predlogu priznata.

Protuvjerski trolat.

Dne 29. o. mj. bijase u zastupničkoj kući jedno odaslanstvo takozvanih liberalnih osoba, koje traše preinaku bračnog zakona, osobito obzirom na rastavu braka. Ti su liberalci (!) viećali sa poznatim zidovskim zastupnicima Ofserom i Zenkerom te sa razvikanim češkim slobodnjakom prof. Masarikom. Ovi nazovi slobodnjaci nisu bezvjereli, bar prva dvojica drže se svoje židovske vjere ko pijan plota, ali oni su proti katoličkoj vjeri u čemu im odlučno pomaze zastupnik Masarik. U ostalom njihove protuvjerske spletke ostali će i nadalje na vrbi svirati, jer ih nitko ozbiljan ne smatra za ono, što oni sami o sebi drže da jesu.

Poljsko-rusinski pregovori.

U četvrtak stigao je u Beč namjestnik galčki vitez Koritowski, da vodi pregovore izmedju rusinskih i poljskih stranačkih delegata u pitanju galčke izborne reforme. Usled toga rusinski su zastupnici odustali od obstrukcije uz uvjet, da se prekine daljnje pretretavanje zakonske osnove o t. zv. maloj finanoljalnoj osnovi. Tome se zahtjevu, koji je uvojlila i vlada i predsjedništvo zastupničke kuće, odazvala i sjednica stranačkih pročelnika. U povodu toga odgođene su i sjednice zastupničke kuće, pa od petka do utorka budućeg tjedna neće se obdržavati nikakva sjednica.

Pitanje o tal. sveceniliku.

Klub tal. zastupnika obdržavao je u sriednu sjednicu, na kojoj je zahitavano traktirati, da se osnova zakona o osnutku tal. fakulteta u Trstu parlamentarno riješi još prije, nego što se počne rasprava o proračunskom provizoriju. Predsjedništvo kluba obdržavalo je na to konferenciju s minist. predsjednikom grofom Stürgkhom, koji je predložio, da se pitanje na jednoj od sljedećih konferencija iznese pred pročelnike stranaka.

Izbor delegata.

U sjednici od dne 11. o. mj. obaviti će se u zastupničkoj kući izbor delegata za pojedine pokrajine. Delegacije će se sastati još valjda ovog mjeseca i to u Beču. Predsjednikom austrijske delegacije imao bi biti izabran predsjednik poljskog kluba zastupnik dr. Leo.

Prešni predlog

zastupnika Laginje, Mandića, Spincića i drugova glede pripomoći za ublaženje biede u Istri. (Postavljen u sjednici zastupničke kuće dne 28. okt. 1913.)

U većini poreznih občina, pripadajućih mjestnoj občini Pazin, te u ostalih mjestnih občinah istog sudbenog kotara, osobito u mjestnoj občini Zminj, uništila je tuča ovogodišnji prirod. Jedan dio rojestave občine Svet Vincenat — osobito Stokovci — trpio je također vrlo mnogo od tuče neposredno prije trgatba. To isto vriedi za krajeve seoskih občina mjestne občine Motovuna i Oprtlju.

Dočim je poznato, da je u mjestnih občinah sudbenog kotara Podgrad bieda trajna, moramo istaknuti u pogledu seoskih občina sudbenog kotara Kopa, da su njihovi stanovnici mnogo oštećeni djelomice od proljetnog mraza, djelomice od kasnije suše i tuče a napose mjestna občina Dolina od holesti na govedu.

U najviše poreznih občina mjestne občine Kastav ispala je trgadba radi raznih elementarnih nepogoda vrlo slabo, a u poreznih občinah Brgrad i Puzi bila je tuča takova, da o kakovoj trgadbi ne može biti ni govora.

Polja, livade i ceste u mjestnoj občini Baška razovala je povodnja, dočim su s druge strane občine otoka Krka i Cres imale štete od drugih elementarnih nepogoda. Tako i porezna občina Nerostino, djelomice i druge od mjestne občine Osora, pak Lošinj Mali i Veli.

Mi se znamo, jesu li središnjoj oblasti podnešeni već predlozi glede svih tih elementarnih nepogoda i glede akcije, koja bi se usled istih imala povesti.

Mjestna občina Zminj pretrpila je skoro na celom svojem širokom teritoriju svo već četvrtu godinu usatopce usljed tuče neizdrživih šteta.

Takozvani regulativ za postupak u slučaju biede, što ga je za odpisom od 21. oktobra 1907., hr. 27.361, uvelo ministarstvo unutarnjih posala u dogovoru sa ministarstvom financia, pogriješilo je, kako se u pogledu Istre vrši, posvema svojcilj, izim ako se neće uzeti, da je navlas tako uređen, da zategne i do skrajnosti otegoti svaku akciju.

Za izkaze o stanju pojedinih obitelji, kako se u regulativu zahitjevuju, gubi se silno mnogo vremena, za občinu su vrlo skupi i ne mogu biti pravodobno izgotovljeni, te ne odgovaraju svojoj svrsi, jer i onako individualna pripomoć ne može da bude bezuvjetno pravredna.

U regulativu o pripomoći proti biedi postavljeno je načelo, da se ne ima odškoditi šteta, koja je nastala elementarnom nezgodom, nego samo spavili ljudi od podpune propasti i da država ima priteći u pomoć proti biedi samo tada i samo u toliko, u koliko usljed elementarnih nezgoda postoji neposredna pogibelj, da bi oni, koje je nezgoda stigla, bez državne pripomoći u letnu poginuli. Ta je ustanova pravede tvrda i dovajda do toga, da obično najpošteniji najmanje dobiju od pripomoći za biedu.

U potražnjah, gdje prodaja pojedinog proizvoda, kao n. pr. na jugu prodaja vina, služi za natjavu skoro svega živeća i redovito za veći dio godine, moralo bi se računati, da je nastala bieda čim se ustanovi, da je pošljo prirod od vina usljed elementarnih nezgoda posvema ili većim dijelom. Takove konstatacije lahko bi se učinile na temelju operata, što ih se izvajda u svrhu odplni poreza. Vidnu štete za pojedine obitelji suviše je ustanoviti u takovom slučaju, jer se i onako ne radi o tom, da bi država dala podporu odšteti, nego se radi samo o pripomoći. Pa baš u takvih slučajevih imalo bi se dieljenje živeća uporabiti samo kao iznimka u korist onih obitelji, koje ne imaju sponosnosti za radnju. Dieljenje go-

tova novca ima se bezuvjetno izključiti, a krajevi (občine, celi kotar ili više kotara), koji su pretrpjeli štetu, imali bi dobiti pripomoć državnu iz sredstava proti biedi za izvršenje obćekoristnih, svakom pristupnih cestnih i vodnih gradnja (uredjenja, čišćenja, popravaka i novih radnja). Dapače nije razloga, zašto se nebi dopustilo u pojedinih slučajevih, da se novcima za pripomoć proti biedi izvedu one radnje za crkve, sterne, školske zgrade ili za one popravke takovih, koje mora da daje narod dotične občine kao njegov prinos, bilo u novcu, bilo u raboti.

Ne može se ovdje propustiti bez opazke, da su n. pr. radnje na cesti Martinšćica-Sivan na otoku Cresu dovršene već pred više mjeseci, a da radnici još i sada čekaju na 2145 K 60 fl. svoje zaslužbe; da je n. pr. občini Lošinj Mali jur god. 1911. bio doznačen novac od podpore za biedu za popravak puta Maračol na malom otoku Unije, da se ta občina najodlučnije usprotivila pravrednoj kontroli radnja od strane župnika i mjestnog poglavara Unjškoga, da je ta radnja, dakle radnja za ublaženje biede kasno početa, da radnici i radnice ne budu pravodobno izplaćivani i bi reći, da se dio toga novca, mjesto za stradajuće, porabljuje za stanovite komisije, da se dakle usljed svega toga c. k. oblasti moraju uputiti, da novca za ublaženje biede upotriebe pravredno i pravredno i samo za stradajuće.

Na temelju svega toga podpisani "predlažu, da visoka zastupnička kuća dđluči: Poziva se c. k. vlada:

1. Da bezodvlačno dade ustanoviti u gore navedenim predjelima Istre u koliko još nije, poljodjelske štete od god. 1912. i 1913.

2. Da pri zavedonju i provadjanju državne pripomoćne akcije proti biedi postojeći regulativ ne uporabjuje do biesjedo, nego da se kloni svega, čimo bi se pomoćna akcija zategla, olegotila, ne pove ko-ristinom ili u obće nemogućom učinila.

3. Da iznese za ublaženje biede dade uporabiti pravredno i pravredno i samo u korist stradajućeg naroda.

U formalnom pogledu predlaže se, da bude ovaj predlog predan odboru za ublaženje biede u svrhu rasprave i izvješća kući sa svim kratkicami dozvoljavajući po § 42 poslovnika.

U Beču, 28./X. 1913.

(Sljede podpis.)

Pogled po Primorju Poljsko-Rusinski kot.

Kamoraška agitacija u pogledu ovog poljskog prepešta. Čovjek se mora upravu kratiti lijevom i desnom, kad uoči ovakvu nemoguću agitaciju sa strane liberalnog elementa poljskog kotara, glede nastajnog imenovanja ovog poljskog prepešta. Drie su godine već tomu od kada se otvorio najtečaj na ono mjesto. Najtečaj se svecenici raznih političkih boja hrvatski, talijanski, pa i oni koji su pripadaju nijednoj stranci. Od talijanskih sjekoji se svestegote, kao katolika talijanske parinske prko-gimnazije g. Monti, te vodnjanski župnik g. Fullin. Ovaj zadnji po obćem mnenju izigran je pred vladom radi političke irredentne demonstracije strojedobno učinjene u Galešanu; a opet pred crkvom prigodom stanovnih izbora, glasujući za liberalca, a ne kako je bio obćeo svojoj kasi za klerikalca; tako da su ga bile tadajnje talijanske klerikalne novine u redu oćemati. Vidjeti se dakle on na labavim nogama, nije bilo druge nego uzamnuti; pa tako oćemati u letnu najtečaja još ostala petorica redovitih najtečajelja. Ali to ćemati: tem p u r a m u t a n t u r e l l e t i t e t a k o i o r a u l r e d e n t a k o m s m i a l u t r a g i k u m e d i j a .

Uvidjevši puljski kamorasi, da jedinom od njihovih čisto talijanskih natjecatelja kanoniku, g. Saveriju — ako je, pravice — slabo, stoji sašao u ispadku; do- govorno sa vodnjanskim župnikom g. Fulinom, kako oni isti na sve strane trube „egli c' ha autorizzato“, bacise se u silnu agitaciju u ovome smislu: snujući proteste i molbe: sakup- ljujuć uporno i skrovito sve moguće pod- pise talijanskog puljskog građanstva; e bi novoimenovani presv. biskup i visoka c. k. vlada ukinuli dosadane natjecaje, otvorili nove, u kojim bi se natjecao i g. Fulin, željom i odlukom da on postane prepoštom puljske crkve. Mimogredce budi spomenuto, kako javna tajna kola po Puli, „incredibile dictu“, da isti protest ili molbu potpisase i nje- koji talijanski puljski svećenici! Ako li tako liberalcima ovo ne upali, da bi barem novi biskup i c. k. vlada imenovali na to teško i odgovorno mjesto puljskog dekana nemoćnog starca Gultha, koji je već i 77 prevalio, te nemože niti obhode, niti druge teške funkcije obavljati, a da ne smalakske; računajući, ako on ispado, do malo ga, pa će naš sumisljenik njega naslijediti.

Vrijeme je zgodno za ovaj posao, zaur- likase liberalci sviju dlaka: sudbina je odpuhala iz Pula admirala Rippera, koji reči da je stavljao veto za to mjesto vodnjanskog župnika Fulinu, kao poznatom, prkosnom neapašojaku: novi upravitelj admiralska hoće mira sa talijanskom gospodom u Puli, koji se toli dično pro- stavila u panami općinske uprave: na namještništvo imamo savjetnika Lasciacha, slovensku krv prekuhanu u čorbu talijansku, koji nagovoren od deao Venere, uznao- jat će da i namještništvo ukloni za Fullna i tako ćemo dobiti u Puli našeg Blakupida. Ali talijanska lijo sustani sel Pokojni je biskup Flapp bio talijancina da veći nije mogao da bude: snjime je također jer čustvovalo malna cijeli porečki kaptol, sa kojim se on znao posavjetovati; pa ipak svi ti ljudi tjerani grizodusjem, niese mogli zaustaviti ili opozvati pomenutih natjecaja.

Izvanjski župnici koji troše svoj život i mladost koz godina i na suncanog žegi i cicioj zimi; koji se tomo po tvrdim litičam i duljini puta, lišeni svakog pa i skromnog društva i zabave, ne zapuštaju uz ostalo al molitve ni knjige, oni su doista zaslužni i sposobni, pa bi mogli najskoli u hr- vatskom i njemačkom jeziku, toli potre- bitim u Puli, podučiti najbolje tvoje preporučenike. Zar ti nije dosta liberalna- framazunska bando, da se je kaptol puljski, rovinjski, motovunski, labinski napunio samo uzincima tvoje narodnosti, izim samo jedne čiste iznimke, premda je polovica svećenstva ove biskupije naše krip? Zar hoćeš već da novom pastiru ove Biskupije bacaj klipove pod noge i stvaras poteškoće, dileći ga i mrašeći prezalutnim izvanjskim njegovim sveče- nstvom, koje se pregare za dvie trećine puka ove biskupije? Izdji li grada i vidjeti čes gdje je jakost vjere, i uporište države i crkve: dali u tvojim framazunskim leglim, ili po izvanjskim selima i varošima? Ruku na presa gospodo pozvanici, pa ako znate što je crkva katolička i njezino pravo, neizmijete dopustiti ove fatalne nepodobnosti, u hramu Gospodnjem — U. talijansko-liberalne tragi komedije.

Prvi, pastirski list porečko-puljskog biskupa. Novi porečko-puljski biskup, pre- vjellji gosp. dr. Trifun Pedersoli upravio je na dan njegovog biskupskog porre- čenja dne 6. listopada prvi pastirski list svomu svećenstvu i svomu stada. U prvom utiče biskup Pedersoli, kako je pred 22- godine započeo u Trstu svoje duobrit- nično djelovanje, najprije kao duhovni po- moćnik, pa kao župnik kod sv. Antuna novega, gdje je t-liko djelovao na dakev- nu karič svojih župljana ste do starč.

„Nu božja Providnost“ odlučila je inače. Proti svakom, očekivanju bio je pozvan od svojih starješina od Sv. Oca i od Nj. Vjeličanstva, da se poprima častnog ali teškog bremena biskupskog u Poreču. On se je tomu pozivu odazvao, da bude pod- redjenom narodu vođa na putu vječnog spasa. Zatim se oprasta od svećenstva i od svojih župljana u Trstu, te tumači svom novom stada, zašto mu dolazi bis- kup i koja je zadaća biskupa glavnara svoje biskupije. „K Vama dolazim — kaže — kao katolički svećenik, od Boga Vama poslan i od Njegova na zemlji namještnika.“ Svoju poslanicu dao je biskup tiskati u hrvatskom i talijanskom jeziku. Ona će bez dvojbe učinili i na svećenstvo i na stado najbolji utisak.

Popunitbeni izbor za istarski sabor provesti će se dne 16. novembra za gra- dove Vodnjan-Pazin-Buzet t. j. za ispra- zneni mandat po smrti zastupnika dr. Cleve. Talijansko političko društvo proglasilo je kandidaturu za rečene gradove g. dr. Dom. Sbiša, odvjetnika u Vodnjanu. Znati- željni smo, hoće li talijanska vladajuća svojta dati priliku ovomu kandidatu i vađija zastupniku, da razvije svoju djel- latnost cim prije u zemaljskom saboru? Dvojimo veoma, jer se rečena svojta drži načela, vladati e pokrajinom — ako je moguće — do sudnjeg dana — bez sabora.

Položili popunitbeni ispit. Dne 28. pr. mj. položili su pred posebnom komi- sjom u Beču popunitbeni ispit mladi istrani, svrteni pravnici zagrebačkog svo- učilišta gg. Bukatić, Klunčić i Zulja s dob- rim uspjehom. Čestitamo!

Za pjevače i pjevačice. Na dogovoru od prošlog petka glede pjevačkih vježbi odlučilo se držati pjevačke vježbe: za pje- vače ponedjeljak i petak od 8 s. na večer dalje, za pjevačice utorak i četvrtak od 7 s. večer dalje. Pozivlju se gospoda i gospodjice, koja se još nisu prijavila za pjevanje, neka dodju u spomenuto dane na pjevačke vježbe.

„Česko prošćenje“. (Česká povrcenská). U subotu 8. listopada 1918. priredjuje „Česka Beseda“ u Puli zabavu s plesom t. zv. „Česko prošćenje“, uz šaljivo na- stupe, šaljivu poštu, glazbu i ples. Početak u 8 s. večer; ulaznina 1 K. Članovi Be- seede i učestnici u narodnoj nozaji imaju ulaz slobodan. Na zabavi svira orkestar gosp. Tichy-a. Darovi českih gospodja za bušit primaju se za zahvalnošću.

Predavanje u Nar. Domu o Puli. U nedjelju 9. t. mj. u 11 s. prije podne dr- žati će g. dr. Ivan Zuccon predavanje o Matici Hrvatskoj i njezinim ovogodlanjim izdanjima.

Upozorujemo sve naše na ovo preda- vanje, kojim će nas dr. Ivan Zuccon upo- znati s jednim hrvatskim kulturnim dru- stvom, koje već preko 60 godina hla- govorno djeluje u cijelom hrvatskom narodu za širenje hrvatske književnosti. Osobito preporučamo našem pripristijem narodu, da dodje u velikom broju na ovo zani- mivo predavanje.

Na zabadanja. Mi smo u našem listu na savjet naših odličnih i starijih boraca i nesebičnih rodoljuba koji ne nose svoje pošteno otačbeničtvo pod ovim ili onim cimerom na pazar, više puta isjavili da se nećemo osvrnati na zabadanja „Pučkog Prijetaja“. Toga smo se do sada prilicao točno držali, pa rekli da to gospodi oko „P. P.“ daje još više smionosti te drzo- vitlje nepravedno zabadaju sa plitkim ili nikakvim argumentima e naš list. Nas odruđuju ta gospoda na indeks što se urudismo uzeti u obranu naše rodoljubne i potvorne učitelje i učiteljice Društbinh škola u Puli; puljskog novog meth (dopis- olku „P. P.“) to nije pravo takodje, premda je mogao i u isjave vjeroviteja Društbinh škola usiditi, da su neizmiovani njegovi napadaji; ali nekoi ljudi hoće silom, da ih se spoštine učitina. Ne znamo što bi u nas učinila gg. čko

Ike občine u porečko-puljskoj biskupiji. Kod pomanjkanja ovakovih natjecatelja gu uzivati ovu stipendiju i oni, koji su to rodjini u rečenim občinama ako i pripadaju istim. Koliteltji za ovu stipendiju imaju svoje lišene obložene sa kranim listom, do- vnicom, svjedodobama posljednjih dvaju ugodista kao i sa svjedodobom siromaš- putem njihove nadležne oblasti naj- je do 30. novembra 1918. podnieti kupskom ordinarijatu u Poreču.

Dr. Drag. Polikau, specijalista za kožne, serične i ženske bolesti, otvorio je privatni bulatorium u ulici Giulia br. 5, I. kat. — dinira od 2—3 1/2 po podne izim nedjelje i gdana.

Slavensko bogoslužje u Istri.

Pod ovim naslovom izašli su u posebnoj osuri članci o Slavenskom bogoslužju u ri, što su izašli u podlistku „Naslo žge“ iz pera V. S. odličnog i zaslužnog bornika naših prava u Istri. U ovoj osurici dodano je par glava, koje nisu le tiskano u podlistku. U toj knjižici ikaziva se točno progovstva i obrano venskog bogoslužnog jezika u Istri i avo od starine našega naroda na tu vlasticu. Ova knjiga će dobro poslužiti akomu, osobito sada, kada se počelo oganjati glagolice u Solitekoj biskupiji. ijčica, koja obisje 250 str. dobiva se u akteri Laginja i dr. u Puli, a stoji brošir. I, postarina 20 p. više.

Javna zahvala
Prigodom smrti naše nikad ne preža- ljone majke
Grgure Buzdon
rodj. Krizmančić,
obvezani smo da izrazimo najtopliju hvalu veleč. mjesnom gosp. župniku Josipu Vrbki, koji je nezaboravljenu pokojnicu često za života tješio i podjelio joj sveta Olajstva umirućih.
Osobita hvala Mnogopošt. gospodi An- tunu Ellneru žup. Dolenjavas, Richardu Ruzicka, Prodek. Roč, koji za našu milu majku na vječni počinak sproveli i nami svoje sautešće izrazili.
Hvala svima rođjacima, prijateljima i znancima koji su pokojnicu za vrijeme bo- lesti posjećivali i tješili, te ju napokon do hladnog groba sproveli, i time ikazali joj zadnju počast. Napose pak zahvalju- jemo se članovima naše mile bratovštine sv. Cirila i Metoda i Presvetoga Ruzarija, koji su svi kao jedan korporativno pod zas- tavom sudjelovali sprovodu. — Svima budi hvala a od Boga obilna plaća.
Lanišće 3. novembra 1918.
O. Fra Anselmo Buždon, redov. sveč. Antun Buždon, Koko Buždon, Anto- nija Buždon, djeca; Antun Zmak, zet; Ivan Zmak, Jelca Zmak, unuci.

„CROATIA“
osiguravajuća zadruga u Zagrebu. — Utemeljena god. 1884.
Centrala: Zagreb u vlastitoj palači, ugao Marovske i Preradovićevo ulice. Po- drušnica u Trstu, via del Lavatolo br. 1. II. kat. — Telefon br. 2594. — Glavna zastupstva: Ljubljana, Novisad, Osijek, Rijeka i Sarajevo.
Ova zadruga prima u povoljne uvjete sljedeće vrste osiguranja:
I. Na ljudski život:
1. Osiguranja glavnica za slučaj doživljaja i smrti,
2. Osiguranja miraza,
3. Osiguranja životnih renta;
II. Protiv štete od požara:
1. Osiguranja zgrada (kuća, gospodarskih zgrada, tvornica),
2. Osiguranja pokretna (pokućstva, dućanske robe, gospodarskih stro- jeva, blaga i t. d.),
3. Osiguranja poljskih plodina (tita, sijena i t. d.);
III. Staklenih stakla protiv razupadanja.
Zadruga imovina u svim odjelima iznosi K 3,018.333 66
Godišnji prihod premije s pristojbama K 1,480.207 56
Isplaćene odštete K 6,624.162 96
Specijalni posrednici i akviteri namješćuju se na povoljne uvjete.
Povjerenik za Pulu i okolice: Anto Iskra, Via Campo Marzio 5 I. kat.

„SVOJ K SVOMU!“
TISKARA I KNJIGOVEŽNICA
LAGINJA i DR.
ULICA GIULIA, 1. PULA ULICA GIULIA, 1.
preporuča se za
tiskarske, knjigavačke
i galanterijske radnje.
Solidna izradba pečata iz gume.
Imade u zalih
čestitice i listice za p. a. obćine, crkve,
škole i udruženja, pozivnice i kovanice
društva, izvješća, listove, pisanje za
škole, kao i sve pisane i rucirane
potrebine.

„P. P.“ kadg bismo mi n. pr. navali na Družbino učiteljstvo u Cresu, tu neku mezinčad gg. oko „P. P.“, za koje n. pr. znamo, da po ulici medjusobno talijanski govori, da pohadja zabave i posliela u talijansko društvo „Circolo“ i plaća do 2 K ulaznice itd. Ali mi toga ne htjedismo iznieti, jer će se već naći koji, te će tu gospodu upozoriti, da takovo ponašanje bez obzira na drugo jako škodi našoj narodnoj stvari u onom izloženom gradu.

„P. P.“ n. pr. ne ima drugog argumenta nego prigovarati nam, što nismo donieli izvještaj o katoličkom kongresu u Ljubljani, koji je trajao pet dana. Prije svega naše uredništvo nije imalo prilike, da prisustvuje tom kongresu, a od učesnika nam nije o tome nitko poslao izvještaj; a da smo ga donieli po drugim novinama, n. p. po „Slovencu“, bismo bili morali donieti i one glasovite političke izvještaje, koje su službeno pale na kongresu, a koje mi kao pravi Hrvati samo odsudjujemo. Konstatiramo pak, da smo obdržavanje katoličkog kongresa u Ljubljani oglašili u našem listu tri puta dosta obširno.

Nama podmiče još „P. P.“ da je „katoličanstvo „N. S.“ vrlo sumnjivo“. O tome bi bolje da nekoji kute, jer kad bismo počeli razglabati katoličanstvo „N. S.“ i nekojih koji sa svojim „katoličanstvom“ tjeraju samo prostu trgovinu, onda ne bi „P. P.“ nama predbacivao „sumljiivost“ već bi oko sebe opazio dosta farizejaca.

U našem listu mi donasamo izvještaje svih narodnih društava u Istri, koja nam iste pošalju, jer mi kao čisto narodni politički list ne poznamo ni t. zv. liberalaca ni klerikalaca; za nas je mjerodavan svaki, koji pravo, posteno i nesebično radi u korist hrvatskog i slovenskog naroda u Istri.

„P. P.“ se nekako stavlja u pozu suca, valjda zato, što nije nikad čuo kakovog prigovora s naše strane. Mi znamo dobro, da svako zabadajuće dovodja do ciepanja narodnih sila, a to bi tad dovelo do propasti svih naših dosadanih stečavina i najposlije do naše narodne propasti u Istri. Neka gospoda javno izjave, da ih nije briga za ušćevanje i unapređivanje našeg narodnog djela, tad ćemo i mi promieniti držanje naprama njima. Neka samo „P. P.“ i nadalje bezrazložno zabada i izazivlje, mi ga u tome nećemo slediti, ali mu jednom za uvijek poručujemo, da ćemo i nadalje kao i prije kročiti neustrasivo putem, kojeg su nam ostavili naši prvi probuditelji i boreci za narodna prava a sada pokazuju naši uvaženi i prokušani vodje Laginja, Mandić i Spinčić i dr.

Htjedismo pak toliko odgovoriti, ne toliko radi važnosti zabadača, koliko radi našeg naroda, čiji sud nam je jedino mjerodavan!

Otvorenje Čitaonica u Pomeru. U nedjelju 9. t. mj. u 2 s. po p. bili će u Pomeru svečano otvorenje Hrvatske Čitaonice, koja je nekoč lijepo cvala, ali se je usljed pomanjkanja pravog vodje bila raspala. Sada su preuzeli neki mladiji, da Čitaonicu probude na nov život i osiguraju obratak, te se tako spremaju u nedjelju da taj čin svečano proslave i novi život Čitaonice učvrstale za procvat i napredak naše narodne stvari u Pomeru. Na svečanosti, koja će se obdržavati u društvenim prostorijama, sudjelovat će hrvatska glazba iz Medulina, koja će zabavljati i oduševljavati svečano-igranjem podoljubnih narodnih pjesama.

Odbor za proslavu pozivlje ovime sve rodoljube iz Premanture, Medulina, Banjola, Vinkurana, Pule i drugo iz bližnje i daljnje okolice, da svojim mnogobrojnim posjetom počaste ovo slavlje, da tako u Pomeru uzbuđe još jači tar i ljubav prema rodnojnoj grudi i materinskoj hrvatskoj riječi, koju da brane i obrane kao najveću svetlinju za sebe i svoje potomke

na ponos i čast svoju i cielokupno hrvatska nam domovine.

Narodni prinosi. Starica M. K. iz Račje vasi, župe Lanišće, putem dra Laginje, na priznanje njegovog truda u njezinu korist, daruje K 80 za dječje zabavište sestara sv. Križa u Puli. Zivila i našla nasljednika. (Prinosi za gornje zabavište prima tiskara, papirnica i knjigoveznica Laginja i dr., Pula, ulica Giulio, 1. Da počasti spomen pok. Andrije Turka daje za Družbu g. G. Bazetić K 5.—

Bošinski kotar

Mali Lošinj, dne 2. novembra 1913. Proslag četvrtka (30. X.) pod večer i slijedećeg jutra bio je naš grad pod dojmom nemilog događaja, koji je mogao biti uzrokom i teških posljedica. Redoviti dopisnik „Il Piccolo“, učitelj M. o tom sigurno svog lista neće izvjestiti, jer se radi o njegovoj kući; ali dočim on javlja u „Piccolo“ sve i svašta, što se dogodilo u našem gradu, ne saopćuje mu nikakvih zanimivosti iz svoje kuće, pa tako neće sigurno ni ovog događaja, koji spada pod kazneni zakon.

Naši su djaci nautike poznati na daleko radi svog činog ponašanja. Ta poznato je, kako su prije dvie godine barbaraki oštelili ovdješnju zvjezdarnicu i stola drugo, ali se ne treba čuditi ni tomu ni drugim njihovim junackim djelima. Mnogo su liepa u ovo zadnjih godina mogli vidjeti, čuti i naučiti, prisustvujući na sudu raspravama, vodjenih usljed medjusobnih tužba ravnatelja i jednog profesora:

Ali ovo najnoviji događaj: Sada je ovuda sve to pomahitalo da lovi ptice. Ne ima se nikakva obzira. Oružjem se barata sve bez dozvole. U kući Josipa Martinolića a Dragi ispod župne crkve a naprotiv tal. pučke škole — stanuje nekoliko nautičara, pa se i oni pripravljali, da će na ptice skorih blagdana. Vježbali se u pucanju . . . s balama! Pa što se dogodilo? Jedna bala dopre sve do zgrade pučke škole (udaljena najmanje 400 koraca), prosviri dvostruko staklo na prozoru, preleti preko glava djece i zatuče se u protivni zid. Učitelj Stefičev više mrtav nego živ bježi iz razreda, djeca prestrašena . . . tek se stucaju imado zahvaliti, da nije učitelj ili koje djetete ostalo prosvirena glava. I ovakova sta događaja se u sred grada! Što će biti sada? Hoće li se možda proti djaku postupati? Možemo u napred reći, da će se to sve liepo zašakuriti. Ravnatelj nautike sigurno neće mnogo razbijati glave, a c. k. oružništvo bi moralo učiniti svoju dužnost, ali neki stražemistri običavaju ispod ruke solati s nekim sumnjivim osobama, a to je dovoljno, da stola prodje neopaženo, pa će valjda i ovaj nemili događaj pokrili ve! zaboravi.

Krčki kotar

Iz Baške. Pozivlju se članovi Hrv. Čitaonice u Baski, da dodju u što većem broju na glavnu godišnju skupstinu, koja će se obdržavati u njezinim prostorijama dne 8 studena t. g. na 7 sata u večer.

Liepo imanje u Peroju

kuća na pod sa visokim i prostornim tavanom, staja, prostrano dvorište, vrt, oranice s nasadima uljika (maalina) itd. prodaje se us povoljno uvjete na javnoj dobrovoljnoj dražbi u Peroju u nedjelju dne 9. novembra o. g. u 11 sati prije podne. Poblite obavjerti daje Antun Zović u Ručićima (p. Sv. Petar u Sumi) i Fran Baf u Kastvu.

Stranina i Jurina

Fr. Bi reć, da poštar sa Kršana čeka sada nabot dvi medalje, jenu od Curibaldisa, a drugu soppeta od Lege.

Jur. Buzarona! Pa čo da je on, kemu su staroji prišli k nam tamo s Hrvacije, tako lepai i bison Talijon?

Fr. A tepai, tepai, šljoi, i velog apetita, zoć bi nabot pojil sve Hrvate.

Jur. Ma čo se forši ohladit brzo, zoć će se okoržit još na vrime, da je u slabi kompaniji.

Fr. I neka to stori će maj prije, da se ne bude i za njim pokazivalo s pratom da se družii s patentiranmi barabami.

Jur. I neka pouči svoju hčer, da ne znapćuje naša imena na recepisih od pošte, zoć kad budemo primorani mi to storit, onda to stalno neće biti ni njemu ni njoj drago.

Razne primorske viesi

Iz učiteljskih krugova. Kada se mi učitelji sastanemo, gotovo će jedan upitati: a znoš li, zašto redovito ne izlazi „Narodna Prosvjeta“? Odgovor je dašto ne goštilan, pošto nitko od nas prošlih vojnika u organizaciji ne zna za uzrok neizlaženja glasila. A vrlo je žalosno to za čitavo učiteljstvo udruženo u „N. Prosvjetu“, da nije obavjesteno o uzrocima neredovitog izlaženja njenog glasila, pa da uzmogamo svi ukupno te uzroke od stranli. Ali oni u organizaciji, koji bi morali govoriti u društveni boljitak, jedino sate kao sretnici, dočim zauzeti učitelji prvih dana svakoga mjeseca samo bolno uskliknu: opet je nema!

Nema „N. P.“! Što je tomu krivo? Novac? Zasto se to ne javi putem „N. Stoga“ članovima društva, pa da nešto oni ukrenu shodna. Manjka li gradiva? Opet zašto se to ne pripoiti nama? Da li je možda po strijedi tiskara? Pa ona će je zapovijed odgovornog organa natiskati dobro i zlo, kad je tu novac, kad je plata, čena! — Ali moramo mi smrtnici zaključiti iz šutenja sa strane predjedništva i uredništva glasila, da je sve u redu u kriu novine. Koga zub boli, jautčo i treći liječniku; ovo je naravno. Ali je nenak i neprotumacivo ono čutanje, neravno i rasirignirano gledanje svoje zapomaganje i rasirignirano gledanje svoje vlastite smrti bez vikanja u pomoć, kad znaš, da će tvoj glas biti uslišan. To je, kad je bolest, da harakiri. Neizlahotomično ubojstvo, da harakiri. Neizlahotomično znači za organizaciju zenje „N. Prosvjeto“ znači za organizaciju naše društva, kao što je svako glasilo budikojeg udruženja.

Neoprostiva je stoga šutnja na kompentnom mjestu društva, kad znamo, da se šutiti ne bi smjelo. Buduć se šuti, za klijučojem, da neizlaženju novine nije razlog ni novac, ni gradivo, ni tiskara, nego nešto četvrtlo, nama dosele nepoznato. A buduć taj četvrtli razlog ne može da bude takve naravi, kojeg se može opravdati, za to će nas sve preseneliti i razočarati. U očigled toga umoljavaju se svi čarati. U očigled toga umoljavaju se svi dobri prijatelji „N. Prosvjeto“, mladi i stari, učlanjeni i neučlanjeni, da još nešto vremena budu ustrpljivi, dok se stvar

ne razbistri dašto sa strane društvenog odbora, a onda će „N. Prosvjeta“ opet izaći i izlaziti liepa, jaka i zdrava, kao bolesnik iza teške bolesti. Posebice molimo najneustrpljivije kolege i kolegice, da zbog neurednosti pitanja novine (a uredit će se sve domalo!) ne okreću ledja organizaciji.

Sjedinica stalnog odbora zemaljskog kulturnog vieća. Dne 27. pr. mj. obdržavana je u Poreču nakon stanke od skoro devju godina, sjedinica stalnog odbora zemaljskog kulturnog vieća. Sjedinicu sazvaoo je novoinenovani predsjednik tog vieća g. dr. K. Apollonio. Prisustvovali su njoj svi članovi vieća, medju njima i gg. dr. Laginja, J. Grašić i I. Mahulja. Nakon obširan program, razvio je predsjednik svoj vrlupozdrava, očkujemo, da će nas koji u kulturno vieće. Očkujemo, da će nas koji u obnaše gospode članova izvjestiti o tojsjedinici već za budući broj.

Izdanja Matice Hrvatske za godinu 1913. Upravo u odštampana sva redoviti i izvanredna izdanja M. H. za ovu godinu će se knjige početi odpremati t o čen 20. novembra. Medju redovitim izdanjima, izaći će ovih osam knjiga: 1. Jugić i Branko Drechsler: Poviest hrvatske književnosti. U velikoj osmini, ilustrovana sa 66 slika. Nagradjeno iz zaklade grofa Draškovića za god. 1912. 2. O. K. Čera i S. Plivelić: Novovjerski izumi knj. i električnih struja: dinamo izmjenične struje. 2. Električna rasvjeta. 3. Električni amulator. Ilustrovano. Dr. J. Šlović: roci zločina. (Pucka sveučilišna predavanja V. Car Emin. Iza plime. Roman iz savremenog istarskog života. Nagradjeno zaklade Dušana Kotura. — Andro Kocičević: Posljednji Nenadić. Roman hrvatskog savremenog života. Nagradjeno iz zaklade A. Veber-Tkalčevića. — Askorec: Izabrane pjesme. Izbora pjesnik velikoga slovenskoga pjesnika, prečuvod uvodom popratu dr. A. Bazala. — Budisavljević: S lieke grude. Izbor pjesaviedaka iz liekoga života. Uvod o pisapisa J. Pasarić. — I. S. Turgejev: Dim. Roman. Prevoo Mirko Divković. — Uredništvo: Uvod u redovito izdanje inicijativa, što ih je izradilo slikar Slav Krizman. — To se redovito izdaje koje može svatko dobiti uz od kruna 6. — Medju izvanrednim danjim izaći će ova djela: Dr. F. Hrvatska poviesti, sv. III. Nagradjeno zaklade grofa Ivanu Draškovića. — nove 2 K, knjižarska ciena 3 K. Uredništvo: Platno 60 fl. — K. Raci: Sofoklovo djelo. Prevod svih tragedija Solokovskih, s uvodom. Za članove knjižarska ciena 4 K. Uvez u platno 60 fl. Nazor: Istarske priče. Za članove 1.60, knjižarska ciena K 2. Uvez u 60 fl.

Što želi nabaviti orogodinjne knjige Hrvatsko meka se prijavi njezinim isticiva u Puli gg. dru Ivanu Zucčiću Josipu Stihoviću. Početkom l. Raspisa natčježja. Početkom l. skolake godine 1913/14 ina se p stipendiji u godinjem iznosu od ustanovljen za djake slavenstva naroda c. i kr. vojničkog dušobrišnika Frasa.

Polag ustanove utemeljitelja imad na utivanje te stipendije nadaren kom pogledu vriedan djak maloga ništa (konvicta) u Kopru, ili jedan vriedan ekstermist bogoslovja, a u vriedan takovih budikoji gimnazija austro ugarake monarhije. Na prvom mjestu imadu proučavanje ove stipendije djaci rođupi Vodnjan, odnosno u ekspozicijaciji) sv. Kvirin ili Jurčić u pripadajućim istim, na drugom mjestu iz župe Bačve (kod Vianjana), na mjestu djaci iz župe Mutvoran (k na zadnjem mjestu djaci iz budu

Stranina i Jurina

Fr. Bi reć, da poštar s Kršana čeka sada nabot dvi medalje, jenu od Curibaldia, a drugu sopeta od Lega.

Jur. Buzarona! Pa čo da je on, kemu su stajeri prišli k nam tamo s Hrvacije, tako tepal i bison Talijon?

Fr. A tepal, tepal, šijo, i velog apetita, zoć bi nabot pojil sve Hrvate.

Jur. Ma će se forši ohlodit brzo, zoć će se okoržit još na vrijeme, da je u slabi kompaniji.

Fr. I neka to stori će maj prije, da se ne bude i sa njim pokazivalo s pretom da se družiti s patentiranimi barabami.

Jur. I neka pouči svoju hčer, da ne zno-pučuje naša imena na receptih od poste, zoć kad budemo primorani mi to storit, onda to stalno neće biti ni njemu ni njoj drago.

Razne primorske viesi

Is učiteljskih krugova. Kada se mi učitelji sastanemo, gotovo će jedan upitati: a znaš li, zašto redovito ne izlazi „Narodna Prosvjeta“? Odgovor je dašto negativan, polto nitko od nas prostih vojnika u organizaciji ne zna za uzrok neizlazenja glasila. A vrlo je žalosno za čitavo učiteljsvo udruženje u „N. Prosvjeti“, da nije obavješteno o utrocima neredovitog izlazenja njenog glasila, pa da uzmognemo svi ukupno te uzroke od straniti. Ali oni u organizaciji, koji bi morali govoriti u društveni boljitak, jedino šute kao sretnici, doćim zauzeli učitelji prvih dana svakoga mjeseca samo bolno uskliknu: opet je nema!

Nema „N. P.“! Sto je tomu krivo? Novac? Zašto se to ne javi putem „N. Sloge“ članovima društva, pa da nešto oni ukrenu shodna. Manjka li gradiva? Opet zašto se to ne proprić nama? Da li je možda po svijedi tiskara? Pa ona će na zapovijed odgovornog organa natiskati dobro i zlo, kad je tu novac, kad je plaćena! — Ali moramo mi smrtnici zaključiti iz šutenja sa strane predsjedništva i uredništva glasila, da je sve u redu u krili novine. Koga zub boli, jauče i trči k liječniku; ovo je naravno. Ali je nenaravno i neprotumačivo ono ćutanje, nepoznanje i rasrignirano gledanje svoje vlastite smrti bez vikanja u pomoć, kad znaš, da će tvoj glas biti uslišan. To je hotomično ubojstvo, da harakiri. Neizlazenje „N. Prosvjete“ znači za organizaciju umiranje i smrt: ona je bo duša i krv našeg društva, kao što je svako glasilo budikojeg udruženja.

Neoprostiva je stoga šutnja na kom-pentnom mjestu društva, kad znamo, da se šutiti ne bi smjelo. Buduć se šuti, zaključujem, da neizlazenju novine nije razlog ni novac, ni gradivo, ni tiskara, nego nešto četvrto, nama doselo nepoznato. A buduć taj četvrti razlog ne može da bude takve naravi, kojeg se može opravdati, za to će nas sve presenceliti i razočarati. U oćgled toga umoljavaju se svi dobri prijatelji „N. Prosvjete“, mladi i stari, učlanjeni i neučlanjeni, da još nešto vremena budu usprljivi, dok se stvar

ne razbistri dašto sa strane društvenog odbora, a onda će „N. Prosvjeta“ opet izaći i izlaziti lijepa, jaka i zdrava, kao bolesnik iza teške bolesti. Posebice molimo najneustrpljivije kolege i kolegice, da zbog neurednosti pitanja novine (a urediti će se sva domatol) ne okreću ledja organizaciji.

Sjednica stalnog odbora zemaljskog kulturnog vieća. Dne 27. pr. mj. održavana je u Poreću nakon stanke od skoro dviju godina, sjednica stalnog odbora zemaljskog kulturnog vieća. Sjednicu sazva je novoimenovani predsjednik tog vieća g. dr. K. Apollonio. Prisustvovali su njoj svi članovi vieća, medju njima i gg. dr. Laginja, J. Grašić i I. Mahulja. Nakon pozdrava, razvio je predsjednik svoj vrlo obširan program, što bi ga imalo izvesti kulturno vieće. Oćekujemo, da će nas koji od naše gospode članova izvestiti o toj sjednici već za budući broj.

Izdanja Matice Hrvatske za god. 1913. Upravo su ođstampana sva redovita i izvanredna izdanja M. H. za ovu godinu, te će se knjige početi odpremati to 20. n o v e m b r a. Medju redovitim izdanjima, izaći će ovih osam knjiga: 1. V. Jagić i Branko Drechsler: Poviest hrvatske književnosti. U velikoj osmini, ilustrirano sa 66 silka. Nagradjeno iz zaklade Iv. grofa Draškovića za god. 1912. 2. O. Kućera i S. Pilvelić: Novovjekli izumi knj. IV. (sa radnjama: 1. Najnoviji izvor jakih električnih struja: dinamomakmenično struje. 2. Električna rasvjeta. 3. Električni akumulator). Ilustrirano. Dr. J. Šilović: Uzroci zloćina. (Pueka sveučilišna predavanja). V. Car Emin. Iza plime. Roman iz savremenog istarskog života. Nagradjeno iz zaklade Duzana Kotura. — Andro Kovačić: Posljednji Nenadić. Roman iz hrvatskog savremenog života. Nagradjeno iz zaklade A. Veber-Tkalčevića — A. Askere: Izabrane pjesme. Izbor pjesama velikoga slovenskoga pjesnika, priredio i uvodom popratilo dr. A. Bazala — Bude Budisavljević: S lijeke grude. Izbor pripoviedaka iz lićkoga života. Uvod o piscu napisao J. Pasarić. — I. S. Turgenjev: Dim. Roman. Preveo Mirko Divković. Sva su redovita izdanja ukrašena originalnim inicijalima, što ih je izradio slikar Tomislav Krizman. — To su redovita izdanja, koje može svatko dobiti uz cieniu od kruna 6. — Medju izvanrednim izdanjima izaći će ova djela: Dr. F. Šišić: Hrvatska poviest, sv. III. Nagradjeno iz zaklade grofa Ivana Draškovića. Za članove 2 K, knjižarska ciena 3 K. Uvez u platnu 60 fl. — K. Rac: Sofoklove tragedije. Prevod svih tragedija Sofoklovihi u stihovima, s uvodom. Za članove 8 K, knjižarska ciena 4 K. Uvez u platnu i K. VI. Nazor: Istarske priče. Za članove K 1.50, knjižarska ciena K 2. Uvez u platnu 60 fl.

Who želi nabaviti orogoditnje knjige Matice Hrvatske neka se prijavi njezinim posrednicima u Puli gg. dr. Ivanu Zucconu ili Josipu Stihoviću.

Raspis matičnja. Početkom I. poljeća školske godine 1913/14 ima se podieliti stipendij u godinjem iznosu od 180 K, ustanovljen za djake slavenske narodnosti od c. i kr. vojničkog dušobrićnika Ivana Fras-a.

Polag ustanove utemeljitelja imade pravo na uživanje te stipendije nadaren i u sva kom pogledu vriedan djak maloga sjemeništa (konvikta) u Kopru, ili jedan posve vriedan eksternist bogoslovja, a u pomanjkanju takovih budikoji gimnazijalni djak austro ugarske monarhije.

Na prvom mjestu imadu pravo na uživanje ovo stipendije djaci rođeni u župi Vodnjan, odnosno u ekspozituri (kuciji) sv. Kvirin ili Jurčić u Roveriji pripadajući istim, na drugom mjestu djaci pripadajući istim, na trećem iz župe Bačve (kod Visnjana), na četvrtom mjestu djaci iz župe Mutvoran (Krnica) a na zadnjem mjestu djaci iz budikojeg po-

litićke občine u porečko-puljskoj biskupiji.

Kod pomanjkanja ovakovih natjecatelja mogu uživati ovu stipendiju i oni, koji su samo rođeni u recenim obćinama ako i ne pripadaju istim.

Molitelji za ovu stipendiju imadu svoje molbenice obložene sa krsnim listom, domovnicom, svjedocbama posljednjih dvaju polugodišta kao i sa svjedocbom siromaštva putem njihove nadležne oblasti najdalje do 30. novembra 1913. podieliti biskupskom ordinarijatu u Poreću.

Dr. Drag. Polikan, specijalista za kožne, venerične i ženske bolesti, otvorio je privatni ambulatorium u ulici Giulia br. 5, I. kat. — Ordinira od 2—3 1/2 po podne izim nedjelje i blagdana.

Slavensko bogoslužje u Istri.

Pod ovim naslovom izašli su u posebnoj brošuri članci o Slavenskom bogoslužju u Istri, što su izlazili u podlistku „Naše Sloge“ iz pera V. S., odličnog i zaslužnog pobornika naših prava u Istri. U ovoj brošurici dodano je par glava, koje nisu bile tiskane u podlistku. U toj knjižici prikaziva se točno progonoštva i obrane slavenskog bogoslužnog jezika u Istri i pravo od starine našega naroda na tu povlasticu. Ova knjiga će dobro poslužiti svakomu, osobito sada, kada se počelo proganjati glagoljicu u Splitskoj biskupiji. Knjižica, koja obisize 259 str. dobiva se u Tiskari Laginja i dr. u Puli, a stoji brošir. K 1, poštarina 20 p. više.

Javna zahvala

Prigodom smrti naše nikad ne prežaljene majke

Grgure Buzdon rođj. Krizmančić,

obvezani smo da izrazimo najtopliju hvalu veleć. mjesnom gosp. župniku Josipu Vrčki, koji je nezaboravljenu pokojnicu često za života tješio i podjelio joj sveta Olajstva umirućih.

Osobita hvala Mnogopošt. gospodi Antunu Ellneru žup. Dolenjavas, Richardu Ružička, Prodek. Roč, koji su našu milu majku na vječni počinak sproveli i nami svoje saučesće izrazili.

Hvala svima rođjacima, prijateljima i znancima koji su pokojnicu za vrijeme bolesti posjećivali i tješili, te ju napokon do hladnog groba sproveli, i time izkazali joj zadnju počast. Napose pak zahvaljujemo se članovima naše mile bratovštine sv. Cirila i Metoda i Presvetoga Ruzarija, koji su svi kao jedan korporativno pod zas-tavom sudjelovali sprovedu. — Svima budi hvala a od Boga obilna plaća.

Laniše 3. novembra 1913.

O. Fra Anselmo Buzdon, redov. sveć.

Anton Buzdon, Roko Buzdon, Anto-

nija Buzdon, djeca: Anton Zmak, zet;

Ivan Zmak, Jolka Zmak, unuci.

„CROATIA“

osiguravajuća zadruga u Zagrebu. — Utemeljena god. 1884.

Centrala: Zagreb u vlastitoj palači, ugao Marovsko i Preradovićevo ulice. Po-dražnica u Tratu, via dol Lavatoio br. 1, II. kat. — Telefon br. 2594. — Glavna zastupstva: Ljubljana, Novisad, Osijek, Rijeka i Sarajevo.

Ova zadruga prima uz povoljne uvjete slijedeće vrste osiguranja:

I. Na ljudski život:

1. Osiguranja glavnica za slučaj doživljaja i smrti,
2. Osiguranja miraza,
3. Osiguranja životnih renta;

II. Protiv štete od požara:

1. Osiguranja zgrada (kuća, gospodarskih zgrada, tvornica),
2. Osiguranja pokretnina (pokućstva, dućanske robe, gospodarskih strojeva, blaga i t. d.),
3. Osiguranja poljskih plodina (zita, sijena i t. d.);

III. Staklenih ploča protiv razlapanja.

Zadruga imovina u svim ođjelima iznosi K 3,018.337 36
Godišnji prihod premije s pristojbama K 1,486.297 66
Isplaćene ođštete K 6,624.162 98

Sposobni posredatel i akvintori namješćuju se uz povoljne uvjete. Povjerenik sa Pula i okolica: Anto Iskra, Via Campo Marzio 5 I. kat.

■ SVOJ K SVOMU! ■

TISKARA I KNJIGOVEŽNICA LAGINJA i DR.

■ ULICA GIULIA, I. PULA ULICA GIULIA, I. ■

preporuča se za

tiskarske, knjigoveške i galanterijske radnje.

Solidna izradba počata iz guma.

Imade u zalih

člancice i knjige za p. n. občine, crkve, škole i ođvjetnike, posuđnice i knoosman društva, trgovačke knjige, pisane za škole, kao i sva pisarske i risarske potrebitine.

Gostiona

vrlo lijepa, sa prostranim vrtom na li-pom i prometnom položaju u sredini grada u Puli, iznajmljuje se uz povoljne uvjete. Ponude na uredništvo lista.

Motor na plin 3 HP.

prodaje se odmah. Uptatiti u tiskari Laginja i dr. Pula, ulica Giulia, 1.

PEKARNA

LJUDEVIT DEKLEVA

Via Campo Marzio br. 5 - Podružnica Via Stenosa 14.
Prodaja svježeg kruha tri puta na dan.
Direktna poslužba u dom i u javne lokale.
Prodaja svakovrstaog brašna iz najboljeg mlina po dnevnoj cijeni.
Poslužba brza i točan.

8 dana na pokus

Našjem svakomu na 8 dana. Promjena ili novac natrag, pouzdanost:

Amer. sat nikel K	2:80	
Rusk. patent-sat	3:—	
Amer. sat goldin	3:50	
Rusk. za željezo	4:—	
Rusk. dvostr. pok.	4:50	
Plovnati sat	5:—	
Dvostr. pok. posr.	6:—	
14 kar. zlat. sat	18:—	
Oric. Omega sat	20:—	
Budilica, niklov.	20 cm. vis.	2:—
Marša Junghans	3:—	
Radiom sv. kaz.	4:—	
• s zvonca	5:—	
• s glazba	8:—	
Ura nih. 75 cm.	8:—	
• sa zvon.	10:—	

Ura nih. sa sv. i gl. K 14. Okrug. ura bud. 6:—
3. god. pism. jamstvo. Odprama pouzdanost.
Max Böhmel
Wien, IV. Margarethenstr. 27/429.
Originalni tvornički cjenik budav.

Austro-hrv. parobrodarsko društvo na dionice u Puntu.

Plovidbeni red počam od 1. listopada do 31. prosinca t. g.

Redovite pruge po Kvarneru.

Punat-Krk-Glavotok-Malinska-Omišalj-Rieka svaki dan tamo i natrag.

Baška-Punat-Rieka svake srijede i subote tamo, petak i utorka natrag.

Rieka - Opatija - Lovran - Rab svaki petak tamo i natrag.

Rieka - Opatija - Beli - Krk - Punat - Baška - Rab - Lošinj - Lošinj mali (tuka sv. Martin) Nerzine svake srijede tamo, četvrtak natrag.
Rieka - Cirkvenica - Baška - Rab - Lošinj - Čikat - Lošinj mali svaki ponedjeljak tamo, utorka natrag.

Vrbnik-Šilo-Cirkvenica svaki dan tamo i natrag, utorka produženje do Rieke.

Plovidbeni redovi badava i franko.

Glavno odpravništvo:
na Riaci Riva Cristoforo Colombo 4, telefon 1294, — u Opatiji na gatu u vlastitom kiosku, telefon 272.

Steckenpferd-Lilienmilch-Sapun

od Bergmann & Co. Tolosena s lijeve
Jest jeđini sapun koji čuva kožu od
vrućih, vjetrova i suhoće. Kupa, moćan i
mekan i nježno pje. Mo se na
dvastr. dočasnim miralima može
nepobitno dokazati.
Komad po 80 para dobiva se u
svim Nakarnama, droperijama i per-
fumerijama.
Isto se preporuča Bergmannova
Lilienmilch-Sapun kao izvrsno
sredstvo za nježovanje ruku za
gospodje. Cijena u kutanici po 70
para kom. Dobiva se po svuda.

Na

obročno isplaćivanje

Cijene bez utakmice!

Upravo prispjele za dojednju jesensku i zimsku sezonu:

Odiijela za gospodu

najnovija vrsti, engleska i bečka moda.

Ogrtači za gospodje

ukusni i vrlo elegantni.

Tkanine za gospodje

zadaj, novost u bogatom izboru.

tkubenina za gospodje

od najjednostavnije do najfinije.

Pokrivala za postelju i stol,

Posteljina i stolno rublje

u velikom izboru i u raznim cijenama.

Sagovi za salon stol i pod

Zavjese

iz sukna, baršuna, platna, čipaka i tula.

Stors, Bofains, Bris-Bise

kao što i sve dolične stvari.

Baruch Rausch

ulica S. Felicita br. 4.

Dobro! Jeftino! Pravo!

Više kuća u Puli malih i velikih prodaju se odmah uz povoljne cijene. — Uptiti neka se dostave na uredništvo lista.

1000

i tisuću slika i raznih predmeta za muška i ženska odijela su u cjeniku, kojega razaslije badava Jugoslavenska raspšavaonica

R. Stermecki, Celje, br. 514.

Izjava.

Ja potpisani pozivam ovime javno sve one, kojima sam na mjenicu, zadužnicu ili kako drugačije jamčio za drugoga na koji budi iznos, da se u roku od mjesec dana od danas javo potpisanom pismeno.

Svim onim, koji se do gore imenovanog roka ne javo, preštajem im biti jamac.

Smoljani, dne 28. X. 1918.

Martin Perković Rapnja.

Ustanovljena 1891.

ISTARSKA POSUJILNICA U PULI

registрана zadruga na ograničeno jamčenje
Vlastita kuća (Narodni Dom)

Podružnica u Pazinu.

Daje hipotekarne i mjenbene zajmove i uz mjesečnu otplatu te prima uloške,

4 1/2 %

čisto bez ikakvog odbitka.

Ustanovljena 1891.

Najbolji česki izvori

Jeftino perje za postelje!

1 kg živo, dobro očišano 2 K; bolje 2:40 K; prva vrst polu-svijetlo 2:80 K; bijelo 4 K; bijelo, pahuljasto 3:10 K; 1 kg naj-finije, kao snieg bijelo, očišano 6:40 K, 8 K; 1 kg pahuljica, živo 6 K, 7 K; bijele fine 10 K; najfinije prane pahuljice 12 K.
Kod naručbe od 5 kg franko.

Gotovi krepeti

iz gustog crvenog, plavog, bijelog ili žutog nankinga. 1 pokrivač, 180 cm dug, 120 cm širok, sa 2 jastuka, svaki 80 cm dug, 60 cm širok, napunjen s novim, sivim, vrlo trajnim pahuljastim perjem 16 K; polu pahuljice 20 K, pahuljice 24 K; pojed. pokrivači po 10, 12, 14 i 16 K; jastuci po 3, 3:50 i 4 K. Parline 200 cm duge, 140 cm široke 13, 14:70, 17:80, 21 K; jastuci 90 cm dugi, 70 široki 4:50, 5:20, 5:70 K. Podgarine od lepo prutane tkanine 180 cm duge, 116 cm široke 12:80 i 14:80 K. — Rasaslije se pouzdan počam od 12 K franko. Roba se zamjenjuje ili ustuplje natrag franko; ako se ne dopade vraća se novac. — Cijenik badava i franko.

S. BENISCH, Dešenice, 762, Česka.

Bogati izbor

gotovih odijela, ogrtača, paletots za gospodu i djecu.

Novost

Konfekcija za gospodje englezki zajamčeni nepromočivi ogrtači.

Krojačnica I. reda

Ignazio Steiner

GORICA PULA, TRST
Piazza Foro

- Jeftino česko -
PERJE
--- za krevete ---
5 kg. novo očišano K 9:60, bolje K 12:—
bjele pahuljice očišane, 18:— . . . 24:—
kao snieg bjele pahuljice.
lijce očišane . . . 30:— . . . 36:—
Rasaslije se franko pouzdanost.
Zamjenjuje se i prima natrag uz naknadu tovar. troškova.
BERNHARDT SACHSEL, Loba. br. 259
pola PILSEN, Česka.